

Til samtlige medlemmer i kommunalbestyrelserne

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Orienteringsskrivelse om hjemmetræning: Vedrørende servicelovens § 32 a, stk. 6 om støtte til hjælpere, supervisorer mv., herunder rækkevidden af Ankestyrelsens principafgørelse 9-17

Sagsnr.
2017 - 2627

Doknr.
470655

Dato
18. maj 2017

Børne- og Socialministeriet er blevet opmærksom på, at der i nogle kommuner synes at være uklarhed om rækkevidden af kommunens forpligtelse til at sørge for den nødvendige støtte til aflønning af hjælpere m.v., når forældrene hjemmetræner et barn eller en ung efter servicelovens § 32 a, herunder rækkevidden af Ankestyrelsens principafgørelse nr. 9-17.

Ankestyrelsens principafgørelse fortolkes således tilsyneladende i nogle kommuner meget vidtgående, med den mulige konsekvens, at den tidligere bevilgede støtte til hjælpere efter servicelovens § 32 a, stk. 6, kan blive reduceret kraftigt. Da en sådan omlægning af praksis efter ministeriets opfattelse ikke findes at være i overensstemmelse med lovgivningen eller intentionerne bag denne, har ministeriet besluttet at udsende denne skrivelse til alle landets kommuner.

Skrivelsen, som er udarbejdet i forståelse med Ankestyrelsen, skal ses som et supplement til principafgørelsen, og skal dels tjene til at tydeliggøre rækkevidden af principafgørelsen, dels til at vejlede kommunerne om nogle aspekter ved § 32 a, stk. 6, som ikke er omfattet af afgørelsen, men som bør indgå i kommunernes fortolkning og administration af bestemmelsen.

De centrale budskaber præsenteres i de fire punkter nedenfor.

1. De overordnede budskaber i principafgørelse nr. 9-17 omhandler brugen af hjælpere i forbindelse med gennemførelsen af konkrete træningsøvelser med barnet, altså brugen af hjælpere som 'hjælpetrænere'. I forhold til gennemførelsen af konkrete træningsøvelser skal forældrene - som det også tydeligt fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse nr. 9-17 - som udgangspunkt selv udføre/deltage i træningen. Det er altså som hovedregel ikke hensigten, at hjælperne i væsentligt omfang selv skal stå for øvelserne, uden forældrenes deltagelse.

Dette indebærer blandt andet, at mens hjælperne kan fungere som afløsere for forældrene i kortere perioder under træningen, bør længerevarende egentlig aflastning, fx i forbindelse med, at forældrene er væk fra hjemmet i længere tid, ikke bevilges efter bestemmelsen i § 32 a, men efter servicelovens bestemmelser om aflastning. For at sikre størst mulig sammenhæng og fleksibilitet i hjælpen til familierne bør kommunerne i forbindelse med afgørelser om aflastning være opmærksomme på, om den eller de personer, som allerede fungerer som hjælpere efter § 32 a, også kan varetage rollen i forbindelse med aflastning af forældrene.

2. Kommunerne skal dog være opmærksomme på, at ovenstående hovedregel om brug af 'hjælpetrænere' kan og bør fraviges i helt særlige tilfælde, hvis konkrete

forhold for det enkelte barn – herunder den godkendte træningsmetode – tilsiger dette, eksempelvis fordi det er et element i det godkendte træningsprogram, at barnet skal have træning i at interagere med andre end sine nærmeste pårørende. Forældrene vil således kunne overlade gennemførelsen af visse dele af de konkrete træningsøvelser til hjælpere/"hjælpetrænerne", hvis det er en forudsætning for, at øvelsen kan tjene sit formål, at forældrene ikke er til stede under øvelsen. Dette vil ofte være tilfældet med træningsmetoder, som indeholder elementer af social færdighedstræning eller lignende, eksempelvis metoder, som er udviklet til børn med autismespektrumforstyrrelser eller andre former for opmærksomhedsforstyrrelser. For at fastholde forældrenes overordnede ansvar for træningen vil de øvelser, som hjælpere gennemfører på egen hånd, skulle foregå efter instruktion og vejledning fra forældrene.

3. Kommunerne skal desuden være opmærksomme på, at hjælpere, supervisorer mv. kan være nødvendige for hjemmetræningen til andre formål end blot at bistå ved gennemførelsen af konkrete træningsøvelser med barnet. Vurderingen af, i hvilket omfang der er brug for hjælpere i forbindelse med den godkendte hjemmetræningsordning, skal derfor altid ske ud fra en samlet helhedsvurdering af den træningsmetode/det hjemmetræningsprogram, der er godkendt. Den samlede vurdering af, om hjælpere er nødvendige, skal altså ikke alene tage afsæt i de konkrete træningsøvelser, barnet skal gennemføre, men i det samlede træningsprogram – inkl. behovet for pauser, motivation af barnet, sparring om træningen mv. I disse sammenhænge kan det være nødvendigt, at hjælpere varetager opgaver, som ligger ud over den funktion som "hjælpetræner", som principafgørelse nr. 9-17 omhandler.
4. Støtten til hjælpere efter servicelovens § 32 a, stk. 6 vil ofte blive givet til aflønning af fastansatte hjælpere, som varetager nødvendige opgaver i forbindelse med den daglige træning, jf. punkterne ovenfor. Kommunerne skal dog være opmærksomme på, at det vil kunne være nødvendigt for gennemførelsen af træningen, at der – ud over støtte til egentlige kursusforløb - bevilges støtte til instruktion, supervision og sparring fra udbyderne af træningsmetoden eller andre professionelle aktører, samt til, at eventuelle faste hjælpere i nødvendigt omfang kan deltage i disse aktiviteter.

Budskaberne har afsæt i en række problemstillinger, som forældreorganisationerne på hjemmetræningsområdet har rejst i forbindelse med principafgørelse nr. 9-17. Der er dog ikke tale om en udtømmende tjekliste, hvorfor det er vigtigt at understrege, at kommunerne også i forhold til servicelovens § 32 a, stk. 6, har et generelt ansvar for at foretage en konkret og individuel vurdering af de enkelte sager, og vurdere, om kriterierne for at yde støtte til hjælpere, supervisorer mv., er opfyldt.

Det er forventningen, at denne skrivelse supplerer og nuancerer det grundlag, hvorpå kommunerne træffer afgørelser om tilkendelse af støtte til hjælpere, for at sikre, at kommunernes praksis på dette område ligger inden for lovens rammer og er i overensstemmelse med såvel lovgivers intentioner som gældende praksis. For yderligere at understøtte dette, vil budskaberne ovenfor ved førstkommende lejlighed blive skrevet ind i vejledningen om særlig støtte til børn og unge og deres familier.

Afslutningsvist vil jeg benytte denne skrivelse til at orientere om, at både jeg og Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg beklageligvis har modtaget en række henvendelser fra en gruppe forældre, som oplever problemer i samarbejdet med nogle kommuner på hjemmetræningsområdet.

Forældrene giver blandt andet udtryk for, at de oplever en generel politisk modstand mod hjemmetræningsordningen i visse kommuner, og at dette kommer til udtryk i afslag fra kommunerne på såvel godkendelse af hjemmetræning som konkret støtte til træningen. Endvidere oplever forældrene flere steder meget lange sagsbehandlingssti-

der, som i sig selv vanskeliggør mulighederne for, at forældrene kan gøre brug af ordningen.

På den baggrund skal jeg erindre om, at Folketinget med vedtagelsen af lovforslaget om revisionen af hjemmetræningsreglerne i foråret 2016 gav sin enstemmige opbakning til, at hjemmetræningsordningen skal fortsætte som et reelt alternativ til de kommunale tilbud til målgruppen.

Jeg skal derfor indskærpe min og Folketingets klare politiske forventning om, at alle landets kommuner forvalter reglerne om hjemmetræning loyalt, herunder sikrer en hurtig og effektiv sagsbehandling og et godt samarbejde med de forældre, som ønsker at benytte muligheden for at hjemmetræne deres børn efter servicelovens § 32 a.

Afslutningsvist skal jeg anmode om, at kommunalbestyrelsen sikrer, at alle relevante ledere og medarbejdere i kommunen gøres bekendt med indholdet i denne skrivelse.

Med venlig hilsen
Mai Mercado